

Tábor 26.4.2011
čj. SRS 032564/2011

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 4 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 18.4.–24.4.2011

1. Počasí

Po celý 16. týden panovalo teplé téměř "letní" počasí. Pokračovalo suché období beze srážek. Odpolední teploty vystupovaly na 22 až 24 °C (na slunci bylo velmi teplo 28 až 30°C), i když ranní teploty se pohybovaly jen kolem 2 až 6 °C s velkým orosením. Začátkem týdne byly zaznamenány četné přízemní mrazíky.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V současné době pokračuje sázení brambor a setí kukuřice. Ozimé obiloviny a řepka ozimá byly v případě potřeby ošetřeny morforegulátory růstu. Porosty řepky ozimé jsou ošetřovány proti stonkovým krytonoscům a blýskáčku řepkovému.

Všeobecně jsou porosty polních plodin výrazně stresovány dlouhotrvajícím suchem. Dochází k nedostatku dusíku. Rostliny jej z důvodu sucha nemohou dostatečně přijímat. Podle předpovědi meteorologů by měly být tento týden srážky četnější. Lze tedy předpokládat, že dojde ke zlepšení výživy rostlin.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 27-31 BBCH)

Stéblolam pšenice (*Tapesia yellundae*) na listových pochvách byl zjištěn pouze ve velmi slabé intenzitě v okresech Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 21.4.), Pelhřimov (k.ú. Sedlice u Želivi, 19.4.), Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 19.4., k.ú. Hodětín 20.4.). Zahnědlé skvrny na bazální části vnější listové pochvy se vyskytují nejčastěji v místě přechodu mezi podzemní a nadzemní částí rostlin.

Aplikaci fungicidů je třeba provést v růstové fázi BBCH 30-32 při napadení 15-25 % hlavních odnoží, nebo když více jak 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou.

Padlí travní na pšenici (*Blumeria graminis f. sp. tritici*) se vyskytuje v porostech po celé ploše oblasti převážně v nižších patrech. Díky suchému počasí v minulém týdnu nedochází k jeho šíření do vyšších pater. Intenzita napadení je zatím nízká.

Tečkovaná listová skvrnitost pšenice (*Septoria tritici*) se vyskytuje především na starých fyziologicky odumírajících listech. Slabý výskyt byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 21.4.).

První slabý výskyt **světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Drechslera tritici-repentis*)** byl potvrzen v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 21.4.).

První slabé výskyty uredií **hnědé rzivosti pšenice (*Puccinica recondita*)** na odnožích byly potvrzeny v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 19.4. a k.ú. Hodětin, 20.4.).

Fungicidní ochranu proti listovým chorobám je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37 do BBCH 51. Zásahy se provádějí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Slabé výskyty **kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*)** jsou hlášeny z jednotlivých okresů v celé oblasti. V okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 19.4., k.ú. Hodětin, 20.4.) byl zaznamenán první výskyt brouků a požerků na rostlinách. Poškození rostlin požerky bylo potvrzeno v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 21.4.).

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vylíhlých larev méně než 50 %, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50 % vylíhlých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vylíhlých více než 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 25-31 BBCH)

Sítovitá a okrouhlá skvrnitost ječmene (*Drechslera teres*) byla pozorována téměř na ¾ ploch. Infekce postupuje i na vyšší listová patra. Střední výskyt této choroby byl potvrzen v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Záhoří, 21.4.).

První výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl zaznamenán v okrese Prachatic (k.ú. Těšovice u Prachatic, 19.4.), slabé výskyty v okrese Jihlava (k.ú. Velký Beranov, 22.4.) a v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 19.4.).

Padlí travní (*Blumeria graminis* sp. *hordei*) slabý výskyt této choroby byl zaznamenán v okrese Tábor (k.ú. Měšice u Tábora, 19.4.).

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěná podél trasy průchodu. Hodnotí se napadení rostlin, tj. určí se počet rostlin (odnoží) s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě. Z počtu kontrolovaných odnoží a počtu napadených odnoží se vypočítá procento napadených rostlin (odnoží). Ošetřují se porosty při indexu napadení vyšším než 10 %. Obvykle od růstové fáze 30 BBCH. Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti celému komplexu listových chorob. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

Napadení listových pochev a pat stébel: **stéblolam ječmene (*Tapessia valundae*), lemovaná stébelná skvrnitost (*Rhizoctonia cerealis*) a obecná krčková a kořenová hniloba (*Fusarium* spp.)** jsou hlášeny ze všech okresů v celé oblasti ve velmi slabých intenzitách.

Aplikaci fungicidů je třeba provést v růstové fázi BBCH 30-32 při napadení 15-25 % hlavních odnoží, nebo když více než 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou.

JEČMEN JARNÍ (RF 11-16)

Porosty jarních ječmenů jsou většinou dobře vzešlé z důvodu vhodných meteorologických podmínek po zasetí. Prozatím také nejlépe snáší současné suché počasí. Neprojevují se příznaky nedostatečného příjmu dusíku.

První výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (k.ú. Střítež u Třebíče, 19.4.).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ

Porosty hrachu jsou v různých vývojových fázích v závislosti na době setí. Vzcházejí rovnoměrně. Zatím nebyl zjištěn výskyt chorob ani škůdců.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (53-61 BBCH)

Na většině porostů byl proveden postřik insekticidy proti stonkovým krytonoscům a blýskáčku řepkovému.

Výskyt brouků **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** dosáhl na některých lokalitách prahu škodlivosti, vzhledem k rychlému vývoji řepky se nepředpokládá velké poškození. První výskyt brouků byl zaznamenán v okrese Písek (k.ú. Hrejkovice, 19.4.) Slabé výskyty zaznamenány v okrese Tábor (k.ú. Velmovice, 19.4. , k.ú. Březnice u Bechyně, 19.4.), v okrese Jindřichův Hradec (k.ú. Řípec, 21.4.), v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 22.4.), v okrese Pelhřimov (k.ú. Starý Pelhřimov, 21.4., k.ú. Hněvkovice u Humpolce, 18.4., k.ú. Ústí u Humpolce, 18.4.) a v okrese Prachatice (k.ú. Prachatice, 21.4.).

První výskyty brouků **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus assimilis*)** zaznamenán v okrese Pelhřimov (k.ú. Starý Pelhřimov, 21.4.) a v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 21.4.). Vzhledem k přetrvávajícímu teplému a suchému rázu počasí lze předpokládat zvýšený výskyt šešulových škůdců.

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Ošetření proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti:

do BBCH 60 – práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina

od BBCH 60 – práh škodlivosti při nízkém výskytu bejloranky kapustové 1 brouk/2 rostliny.

Kritické číslo u bejloranky kapustové je 1 samička na 4 rostliny.

Silný výskyt brouků **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** pozorován v okrese Jihlava (k.ú. Bradlo, 22.4.). Slabý výskyt brouků tohoto škůdce byl zaznamenán v okrese Prachatice (k.ú. Prachatice, 21.4.), v okrese Písek (k.ú. Březí u Kovářova, 21.4.). Poškození rostlin bylo zjištěno v okrese Pelhřimov (k.ú. Buřnice a k.ú. Starý Pelhřimov, 21.4.)

Slabý výskyt brouků **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus quadridens*)** byl pozorován v okrese Písek (k.ú. Hrejkovice, 19.4., k.ú. Březí u Kovářova, 21.4.).

MÁK SETÝ (RF 10-24)

Porosty máku vzcházejí nerovnoměrně. Zatím nebyli pozorováni brouci **krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

JÍROVEC MAĎAL

Ze všech okresů oblasti jsou hlášeny výskyty klíněnky jírovcové (*Cameraria ohridella*).

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech